



שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח" רחוב הרב עובדיאל 43 ב"ב.

בשעה 22:00

# בית נחמן

מוצאי שבת פרשת מטות-מסעי, ז"ך בתמוז תשפ"ג

נושאי השיעור:

ניתן לשמוע בשידור ישיר את שיעורו של מרן שליט"א בערוץ קול ברמה. או בליקו בית נחמן: 079-9270505

שימו לב העלון מוגדל 16 עמ'

מצורך בעלון זה גם העלון של שבוע שעבר שלא הופץ.

א. תמיד התגעגעו לארץ ישראל. ב. הגהות וביאורים נפלאים בנוסח הקינות. ג. גזירת ספרי התלמוד וגזירת שריפת ספרי הרמב"ם ע"ה. ד. אכילת בשר בתשעת הימים. ה. מתי היה חורבן בית ראשון ומתי היה חורבן בית שני? ו. אנחנו מאמינים באמונה שלמה שבימינו כבר תגיע הגאולה בשלמות. ז. שתיתי יין גיהוץ ולבישת בגדים מכובסים בשבוע שחל בו. ח. גזיזת ציפורניים ומרחץ בימים אלו. ט. עם ישראל החזיק מעמד בזכות האמונה.

## "על כי כבשים לטבח הובלו"

ג. ויש עוד דברים בליל תשעה באב. יש קינה שלא ידוע מי חיבר אותה - "אז בחטאינו חרב מקדש, ובעונותינו נשרף היכל". ויש עושה כל המזלות בוכים על החורבן. ובמזל הראשון - טלה - כתב: "טלה ראשון צועק במר נפש, על כי כבשיו לטבח הובלו". מזל טלה<sup>5</sup> צועק במרה כי כבשיו לטבח הובלו. אבל וכי אנחנו כבשים של טלה?! מה פתאום! אנחנו לא כבשים של טלה! חכם אחד אשכנזי העיר בזה באור תורה (אב התש"ן ס' ק"ד). וקמו עליו "מכף רגל ועד ראש לא השאירו בו מתום" (ע"פ ישעיה א, ו), קללו, חירפו, גידפו. אבל הוא צודק! אנחנו לא כבשים של טלה, ישראל אינם תלויים במזל. "אין מזל לישראל" (שבת דף קנ"ו ע"א). ראינו תשובה של הרב משה פיינשטיין ע"ה שאומר (שו"ת אגרות משה ח"ד ס' ק"ד-קט"ו) על פירוש אחד שמיוחס לרבי יהודה החסיד, שאסור לקרוא את הפירוש הזה, אפילו שמייחסים אותו לרבי יהודה החסיד, אלו דברים בטלים. מה כתוב שם? שהשיר שנמצא בפרשת חוקת - "אז ישיר ישראל את השירה הזאת עלי באר ענו לה" (במדבר כ"א), זה נכנס בימי דוד [ובמקור היה כתוב בתורה הלל הגדול ולקחו דוד הע"ה...]. אמר: אסור לומר ככה. והביא אבן עזרא שכותב על כעין זה שאסור לומר ככה. אמר זה דין פסוק - הלכה פסוקה באבן עזרא שמי שאומר כך צריך ספרו להישרף (כי הרי כל התורה כתב משה רבנו ע"ה). מה פתאום לומר שנכנס בתוכה פרשת "אז ישיר ישראל". ואמר "ואל תאמין במה שכתוב בשם רבי יהודה החסיד". אבל נמצא ספר אחד - "ספר הציוני", שזה ספר קבלה שמביאים אותו האחרונים שגם כן כותב בשם רבי יהודה החסיד את הדבר הזה [וכתב על זה באגרות משה שם: אבל זה אינו מתרץ כלום שודאי הוא כפירה בתורה ומי שיאמר זה הוא כפירה בתורה וגם ענין גדוף על דוד המלך, ולא ידוע לנו בבירור מי הוא ר' מנחם ציוני וכנראה שהעתיק מה שנמצא באיזה ספר על שם ריה"ח בלא עיון. ואני הייתי אומר שאסור למכור ולקנות גם ספר ציוני מאחר שנמצא דבר כפירה זו וכו'. עכ"ל]. בדברים של אמונה אי אפשר לשחק. לכן הצעתי הצעה פשוטה, לומר "על כי כבשים לטבח הובלו" - עם ישראל הובלו כמו כבשים. לא כבשיו של מזל טלה. לא אומרים ככה. ומי שלא אומר בכלל את הקינה הזאת (אנחנו לא אומרים אותה) שלא יאמר. אבל מי שאומר אותה, שיקבל את התיקון הזה. אם הוא לא יקבל, הוא עושה מהכובכים השפעה! אסור לעשות את זה!<sup>6</sup>

## "לשמך ולזכרך תאות נפשי"

א. חזק וברוך [לך כפיר פרוטוש על הפיוט]. זה שיר של רבי יהודה הלוי שהוא מתגעגע מספרד לארץ ישראל. אין שום מדינה ושום אומה בעולם, שאחרי אלף שנה מגלותם עדיין מתגעגעים למקום הראשון שיצאו משם. ואין שום מדינה בעולם, שכל אומות העולם מתגעגעים אליה כמו ארץ ישראל... ולא רק בזמן האחרון שהנוצרים אומרים שנמצא שם הקבר של אותו האיש, והערבים המציאו להם סיפור "בורק", שבליה האחרון לחייו של מוחמד, צויה על הסוס שלו ששמו בורק (עף כמו ברק), ולקח אותו לכותל המערבי והחזיר אותו<sup>1</sup>. אלא עוד לפני כן, בימי יהושע היו בארץ שלושים ואחד מלכים. כל אחד יש לו עיר משלו. כמה הגודל של ארץ ישראל! אלא כל אחד ואחד היה רוצה לקבוע דירתו בארץ ישראל, כי שם נמצאת עיר הבירה שלו. ככה זה. והערבים אומרים "אלקודס" [ירושלים] - העיר הקדושה. אע"פ שיש להם לכאורה את "מִקְפָּה" ויש להם כל מיני מכות... הם יודעים שקודש זה ירושלים. אז כל מה שאמר רבי יהודה הלוי "יפה נוף מושוש תבל קריה למלך רב, לך נכספה נפשי מפאתי מערב", זה נוגע בעצמות. מרגישים את זה.

## "על קריה נפלאתה, אשר הושתה בתה"

ב. יש כמה דברים בקינות של ליל תשעה באב ויום תשעה באב שלא כל אחד מבין אותם. בפירושים שכתבנו, כתבנו רק שתי מלים. למשל, כתוב בליל תשעה באב "על קריה נפלאתה, אשר הושתה בתה". מה זה "הושתה בתה"? אף אחד לא יודע. היה פעם חכם אחד בתנוס, שמו רבי אליהו רקא<sup>2</sup>, שהיה מתפלל אתנו בתנוס בבית הכנסת על שם רבי משה דרמון, ופעם שאל את אבא ע"ה ביום תשעה באב בבוקר (אני זוכר את זה וזוכר את הפינה ששאל אותו), אמר לו: "תגיד לי, מה זה "אשר הושתה בתה", אמר לו אבא: יש פסוק יחיד בישיעה (ו, ה), "ואשיתיהו בתה, לא יזמר ולא יעדר". נאמר שם: "אשירה נא לידידי שירת דודי לכרמו, כרם היה לידידי בקרן בית שמן, ויעקרהו ויסקלהו ויטעהו שָׂרָק, ויבן מגדל בתוכו, וגם יקב חצב בו, ויקו לעשות ענבים ויעש באושים" (שם פסוקים א-ב). על כן תשמעו מה שאני עושה לכרמי, אני אחריב אותו "ואשיתיהו בתה". והמפרשים אומרים ש"בתה" פירושו חורבן. (כנראה לפי הענין, כי אין עוד מלה דומה לבתה). אמר לו אבא: כאן המקוץ אומר "על עיר נפלאתה" - על העיר הנפלאה<sup>3</sup>, "אשר הושתה בתה", הושתה לחורבן<sup>4</sup>.

1. אבל למה הוא החזיר אותו...? אם המקום כל כך קדוש, תשאר אותו שם... אבל זה כמובן [לא היה]. יש לזה "המז" במרא (פנהרין דף צ"ח ע"א), שבור מלכא אמר לשמואל: אמרתם שהמשיח יבוא ועני ורוכב על חמור" (וכריה ט, ט), אשדר ליה אנא סוסיא ברקא דאית לי - אני אשלח לו סוס של המלך. אמר לו שמואל: "מי אית לך בר חזיר גוונ"י? האם יש לך סוס שיש לו מאה צבעים? (ה"ש הסביר שחזיר הכוונה מאה, כי כן הוא בלשון פרסי). ויכול להיות שהמלה 'ברקא' באה מהמלה בורק של מוחמד... או שמוחמד לקח מהגמרא, הרי הוא אחרי הגמרא.
2. אחר כך עבר לבתי ים, ואינו זוכר איזה רחוב גר, אבל גר במספר 60. אני זוכר את המספר בלי הרחוב... כמו הבן איש חי שאומר: "ועיין פתחי תשובה ס' ק פלוני", איזה סימן זה הוא לו כותב, תשבור את הראש... ואנחנו השלמנו את זה [במהדרת הישיבה].
3. ממצא בפסוק "נפלאתה" במקום נפלאה - ונפלאתה אהבתך לי מאהבת נשים" בש"ב (פרק א' פסוק כ"ו).
4. והיה שם יהודי אחד גר באי, אמר: כו, יש כאו פירושו: "בתה. חורבן". חזק וברוך... אבל מה

- המקור לזה? מה הקשר בין בתה לחורבן!?
5. מה זה מזל טלה? וכי יש שם טלה בשמים? לא. אלא יש קבוצה של כוכבים שדומים לטלה. ומצרים היו עובדים לטלה. כתוב "כי לא יוכלון המצרים לאכול את העברים לחם, כי תועבה היא למצרים" (בראשית מג, ג, כב). הלחם שאוכלים היהודים, דהיינו בשר כבש, בשביל המצרים זו תועבה, זו עבודה זרה.
6. היה חכם אחד שאמר למה פתאום יעקב אבינו אמר "לישועתך קיויתי ה'" (בראשית מ"ט, ח). כתוב שם (פסוק י"ט): "גד גדוד יגודנו", מה זה "לישועתך קיויתי ה'". אז הוא אמר בשם אביו (שהיה ריא שמים), שגד זה [גם] שם עבודה זרה - "העורכים לגד שלחן" (ישעיה ס"ה, א), ויעקב אבינו חשב לברך את גד בשם המזל שלו - גד. אחר כך אמר: מה פתאום? "לישועתך קיויתי ה'". אני לא בוטח לא בגד ולא בבגד... אני בוטח רק בה'. אחר כך עשה משהו אחר גד גדוד יגודנו. והיה כל כך משבח את הפירוש הזה, עד שאמר: "אבי נכנס בתוך לבו של יעקב אבינו לפרש את זה"... לכולא כדאי לומר שאנחנו הכבשים של מזל טלה.

דברי התורה בעלון יהיו לרפואת מרת שולמית ברכה טובה תחילת ברת הרבנית אסתר (חיה) לויזה ע"ה.

לע"ג הצדקת אמנו וסבתנו היקרה מרת מז'יאנה בת תיתה ע"ה ת.ג.ב.ב.

לע"ג אבי הישיבה הרה"צ רבי בנימין הכהן בן מברכה זצ"ל.

נוצוב גרופ: תל"ב 050-2738858

מִן רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלֵיטָ"א לְחֹרְמִים:

# "כל מי שתורם יקבל נפילי נפילים"

כולנו נרתמים  
למען אחינו 1700-50-52-51-52



## אפר באפר נגע

ד. יש עוד קינה, אבל האשכנזים לא מתרגשים ממנה, כי עברו עליהם הרבה צרות, מגזירת תנ"ז ועד תתק"ו, ואחר כך מסעי הצלב וכדומה וכדומה. עד שקוראים את הקינות האלה כמו שאדם שופך מים קרים... היו רבנים שהיו קוראים, וילדים היו זורקים עליהם 'בובקס' (מין דבר מכאיה) והרב כועס. במקום לשבת עם הרב ולקרוא את הקינה הזאת, הם לא מתרגשים ממנה. התרגלו בעוונות הרבים לשואה, גזירות ת"ח ות"ט, גירושין מכאן ומכאן ומכאן. וזאת הקינה של מהר"ם מרוטנברג. **רבי מאיר מרוטנברג היה גדול וקדוש וטהור**. ככה מתאר אותו מהרש"ל (בהקדמתו לים של שלמה לבבא קמא), אמר **"איש עניו וטהור אשר אין באחרונים כמוהו"**, והיה **רבו של הרא"ש**. מהר"ם מרוטנברג ראה בחייו בשנת חמשת אלפים ד' שהביאו עשרים ארבעה קרונות מלאים ספרים מכתב יד (עוד לא היה דפוס) ושרפו אותם בכנסית 'נוטרדאם'. **ונדמה לי שהשריפה הזאת נבעה מעוד משהו אחר, כי אחרי פטירת הרמב"ם קמו אנשים וגידפו את ספרי הרמב"ם בפני הכמרים**. אמרו להם: אתם משמידים את הכופרים, ויש לנו גם ספרים של כופרים. אמרו: מה, הספרים שלכם כופרים? אמרו: כן. הביאו להם ספר 'מורה נבוכים' שיש בו דברים שהם לא הבינו אותם. אמרו: הגה הספר הזה, המחבר כופר באותו האיש<sup>8</sup>. אז מה עשו? **לקחו את הספרים שלו ושרפו אותם**. ותוך ארבעים יום **לשריפה הזאת לקחו כל ספרי התלמוד והמפרשים ושרפו אותם**. יש איגרת על זאת בשם חכם אחד שמו 'רבי הלל החסר' (ואולי רבי הלל החסיד). והוא אומר שם: ואם תשאל אותי מי אמר לך שזה בגלל זה? אני אגיד לך, כי התערב האפר של שריפת מורה נבוכים עם האפר של שריפת התלמוד! וזה קרוב מאד לפטירת הרמב"ם, הרמב"ם נפטר בשנת תתקס"ה, וזה בשנת חמשת אלפים ד'. פחות מארבעים שנה אחר פטירתו. בתחילה נעשה רעש גדול [על ספרי הרמב"ם], וניסה הרמב"ן להשקיט את הרוחות ולא עלה בידו. והמשיכו. **לשון הרע אין לה שיעור**. עד שבאו הנוצרים ושרפו את מורה נבוכים, ואחר כך שרפו גם את ספרי התלמוד.

## "שאלו שרופה באש לשלום אביליך, המתאים שכון בחצר זבוליך"

ה. ואז מהר"ם מרוטנברג התחיל לקונן. והקינה שלו שקולה במשקל של 'ציון הלא תשאל לשלום אסיריך'. הוא מתחיל ככה: **"שאלו שרופה באש לשלום אביליך, המתאים שכון בחצר זבוליך"** - אנחנו מתאים לגור בארץ ישראל. ובאמת מהר"ם מרוטנברג רצה לגור בארץ ישראל, יותר מאוחר היו הוא וכמה יהודים ססכמו ביניהם להתאסף באיזו עיר, ומשם להגיע לארץ ישראל. אבל בא מומר אחד רשע מרושע, שהלך וסיפר לשלטונות שמהר"ם מרוטנברג שהוא הרב הראשי של יהודי אשכנז, רוצה לברוח לארץ ישראל. תפס אותו המלך ואמר לו: אתה לא תברח אתם, צריך לשלם עליך כופר, סכום גדול מאד. היהודים היו מוכנים לשלם. אבל הרב אמר להם: לא, אסור. 'אין פודין את השבויים יותר מכדי דמיהן, מפני תיקון העולם'. (ככה המשנה אומרת בגיטין דף מ"ה ע"א). אם יש לך שבויים, והשבאי דורש בשבילים הרבה כסף, אל תתן לו. כי אז יראה שזה טוב, ויקח עוד יהודים וישבה אותם. 'וישב ממנו שבי' (במדבר כ"א, א'). אל תתנו לו. אמרו לו: אבל אתה הרב של העיר, ואתה שוה הכל. אמר להם: לא, אני כמו כולם. ונשאר שם שבע שנים! וכתב שם פירוש על סדר טהרות<sup>9</sup>. יחם שמם ויאבד זכרם, אנשים בזויים! שבע שנים השאירו אותו

7. ונמצאת הכנסיה הזאת עד היום, 'נוטרדאם' פירושו הגברות שלנו. 'דאם' זו אשה, כמו 'מאדאם' - אשה מכובדת. 'דאם' - אשה שלי, 'נוטר' - שלנו. וב'דאם' אין הבדל בין יחיד לרבים, תוסיף 'ס' בסוף וזה הכל. לכן 'נוטרדאם' הכוונה גברותינו, נשותינו. והכנסיה הזאת קיימת עד היום. אבל שם שרפו עשרים וארבע קרונות.

8. הרמב"ם כותב מלים קשות וחדות. אומר (ח"ב פרק ל"ב) אצל הערבים מאמינים שאפילו אדם טמבל יכול להיות שיהיה נביא, 'כהינבא חמור או צפרדע'. חמור יכול להתנבא? לא יכול להתנבא. צפרדע גם כן יכולה להתנבא?! ואחר כך יש עוד מקומות שהרמב"ם כותב לשון חדה מאד, אבל הוא כתב את זה בערבית ותורגם לעברית. ובאו תלמידי חכמים שאינם מבינים עומק דבריו, ואמרו 'הרמב"ם יש לו דעות כפוניות'.

9. הרשו לתלמיד שלו רבי שמשון בר צדוק [להיכנס אליו]. זה מחבר התשב"ץ, זה לא הרשב"ץ - רבי שמשון בר צמח, הוא היה יותר מאוחר. אבל זה התשב"ץ היה תלמידו של מהר"ם מרוטנברג, וכתב בערך ארבע מאות הלכות ששמע אותם מפיו. אמר 'המורה אומר', 'הרב אומר' וכו' ונשארו לדורות. והוא כתב פירוש על סדר טהרות שהיה בכתב יד, והוציאו אותו בש"ס וילנא. כתבו שם 'פירוש שכתב רבי מאיר מרוטנברג במגדל אנושיהיים'. מה זה 'מגדל אנושיהיים'? בית ללא, וקראו

ככה. ואחרי מותו נשאר ארבע עשרה שנה בלא קבורה<sup>10</sup>. (וספר לי חכם אחד מאמריקה שם משפחתו 'באבד'<sup>11</sup>. אמר לי: אנחנו מזרעו של מהר"ם מרוטנברג). אחרי פטירתו עדיין המלך לא הרשה לקבור אותו, עד שבא עשיר אחד ושילם כל ממונו. בתחילה המלך רצה סכום קטן, ועכשיו שראה שלא הצליח, דרש סכום כפול ומכופל שאף אחד לא יכול לשלם אותו. אז אחד אמר: אני משלם את הכל עד שיבוא הרב שלנו לקבורה, והביאו אותו לקבורה. וראה בחלום שאמר לו הרב: **אתה תהיה על ידי בעולם הבא!** והוא על ידו גם בעולם הזה. סיפר לי היהודי הנ"ל שהם קבורים אחד ליד השני. מהר"ם מרוטנברג היה עניו, וצדיק, וחסיד, וקדוש שאין כמוהו בעולם<sup>12</sup>. לכן מהר"ם מרוטנברג ראה עני עמו. וכאשר יותר מאוחר רצה לעלות לארץ, מנע אותו המלך ושם אותו בכלא. לא די לו שהוא סבל מלראות ספרי התלמוד נשרפים, אלא עוד שמו אותו בכלא.

## השואפים בעפר ארץ והכואבים, המשתוממים עלי מוקד גויליך

ו. והוא כתב ככה: **"שאלו שרופה באש לשלום אביליך, המתאים שכון בחצר זבוליך. השואפים בעפר ארץ והכואבים, המשתוממים עלי מוקד גויליך"** - שהם לקחו את הגוילים שלך, והוקידו אותם. **"הולכים חשכים ואין נוגה, וקוים לאור יומם עליהם אשר יזרח ועליך"** - מקוים לאור יומם שירח עליהם, וגם עליך. ויש שם חרוז אחד נורא ואיום, אומר על מלכות רומי - מלכות אשכנז: **"תשב ברוב גאון לשפוט בני א-ל בכל המשפטים ותביא בפלייך"** - בפליים. שופטים רשעים כמוהם. **"עוד תגזור לשרוף דת אש וחוקים, ולכן אשרי שישלם לך גמולייך. צורי! בלפיד ואש הלבבעבור זה נתנך כי באחרית תלהט אש בשולייך"**. אמר: למה ה' נתן את התורה בלפיד ואש? לרמוז שסופם שירוף אותם באש. מלים כאלה אינן מותרות. מי יכול לומר מלים כאלה?! התורה ניתנה בלפידים ובאש, לומר שבסוף תישרף באש. אחר כך כתב: **"סיני! על כן בחר אלקים ומאס בגדולים וזרח בגבולייך. להיות למופת לדת כי תתמעט ותרד מכבודה והן אמשול משליך"**, אמר: ה' בחר בך בגלל שאתה הכי שפל, לרמוז שהדת שלנו תרד מטה מטה.

## "עוד תעדי בעדי שני ותוף תקחי, תלכי במחול וצהלי במחולייך"

ז. וברוך ה' שלא רק שלא ירדה [אלא עלתה מעלה מעלה]. **הרב שלמה עמאר** שיהיה בריא אומר ראיתי בבית הלבן (כמדומני, או במקום אחר באמריקה) שיש שם שתי תמונות ענקיות זה מול זה. אחד של משה רבנו ובידו לוחות הברית, והשני של הרמב"ם. יודעים אומות העולם שכל מה שיש להם אינו שוה כלום לעומת התורה שלנו, התורה שלהם מועתקת משלנו, גנובה משלנו. אבל בזמן מהר"ם מרוטנברג לא ראו דבר כזה. לכן אמר התורה ניתנה בלפיד ואש, כדי שבסוף תישרף. איך יהיה דבר כזה?! **"אתמה לנפשי ואיך יערב לחכי אכול, אחרי ראותי אשר אספו שלליך. אל תוך רחובה כנדחת, ושרפו שלל עליון אשר תמאס לבוא קהליך"**. בפסוק כתוב בעיר הנדחת (דברים י"ג, ז') "ואת כל שללה תקבוצ אל תוך רחובה". והגמרא בסנהדרין (דף ק"א ע"ב) אומרת: "שללה ולא שלל שמים". שורפים רק את השלל של העיר הנדחת, אבל אם יש שם ספרי תורה תפלין ומזוזות אסור ליגוע בהן. והרב אומר שכאן לקחו דוקא שלל שמים - שלל של תורה ושרפו את זה. **"עוד תעדי בעדי שני ותוף תקחי, תלכי במחול וצהלי במחולייך. ירום לבכי בעת יאיר לך צור, ויגיה לחשכך ויאירו אפלייך"**. הוא מנחם שבסוף יגיע הזמן שהתורה תלך בצעדי מחול. כשעושים כאן הכנסת ספר תורה, איזה פיוטים ואיזה ריקודים עושים. יגיע הזמן שהתורה תתעלה מעל כל הפושעים האלה<sup>13</sup>.

לו מגדל כי יש שם שומרים שלא יברח.

10. היה שם ארבע עשרה שנה. אחד אמר לי: לא, שבע שנים. אמרתי לו: אני זוכר ארבע עשרה שנה. אמר לי: לא, אני שמעתי מחכם אחד שבע שנים. אמרתי לו: טוב, אני אראה. הלכתי הביתה ובקתי, וראיתי שהיה ארבע עשרה שנה בלא קבורה.

11. זו המשפחה של המנחת חינוך. **באבד** ראשי תיבות **בן אב בית דין**. (איני יודע אם זה פירוש אמתי), אנחנו מזרעו של מהר"ם מרוטנברג.

12. יש מי שאמר שאחרי שנתמנה להיות רב ראשי על יהודי אשכנז, לא רצה שבאיו יבוא אליו. לא הוא יבוא לאביו, ולא אביו יבוא אליו. כי יש בזה ספק (בקיודין דף ל"ג ע"ב) אם האב לא חכם כמו הבן, מי יעמוד בפני מי, האם האב יעמוד בפני בנו שהוא חכם יותר, או שהבן יעמוד בפני אביו שהוא אביו. הרמב"ם אמנם פסק (פ"ו מהלכות ממרים ה"ד) שיעמוד הבן מפני אביו. אבל הם לא יודעים פסקים של הרמב"ם, לא תמיד ידעו את זה. לכן אמר לו: אל תבוא. אבל זה סיפור לא אמתי, זה קרה בחכם אחר, והעבירו אותו למהר"ם מרוטנברג. הרי אביו של מהר"ם מרוטנברג היה חכם גדול. כתוב על קברו דברים טובים. וכתוב שם שהשארין בן כמותו. אז לא יתכן שמהר"ם מרוטנברג לא יעמוד מלפניו. יכול להיות שזה החולף מחכם אחר לחכם אחר.

13. דרך אנב, ראש הממשלה מאושפז, נעשה לו מי שבירך. הוא יהודי חם לארץ ישראל. מי שבירך

### "ציון הלא תשאל לשלום אסיריך, דורשי שלומך והם יתר עדריך"

ח. את הקינה הזאת אנחנו לא אומרים אותה, האשכנזים אומרים אותה, אבל הם לא קוראים אותה ברגש כמו שאני קורא אותה. אני קורא אותה כמו שאני קורא "ציון הלא תשאל לשלום אסיריך". אנחנו קוראים [את קינת "ציון הלא תשאל"], יום לפני תשעה באב בתיקון חצות, קוראים ומקליטים את זה. ואולי גם ביום תשעה באב בלי נדר אנחנו נקרא את זה. "ציון הלא תשאל לשלום אסיריך, דורשי שלומך והם יתר עדריך. מים ומזרח ומצפון ותימן, שלום רחוק וקרוב שאי מכל עבריך". יש אנשים שמתרגשים רק כשקוראים על עשרה הרוגי מלוכה. בעוונותינו הרבים יש לנו מיליוני הרוגי מלוכה, והם צדיקים וחסידים וקדושים<sup>14</sup>.

#### אכילת בשר בתשעת הימים

ט. נהגו שלא לאכול בשר מראש חודש אב. מדין הגמרא (תענית דף כ"ו ע"ב) איסור אכילת בשר הוא רק בסעודה מפסקת, בסעודה הסמוכה לתענית לא אוכלים בשר ולא שותים יין, אבל לפני כן מותר. אבל ככל שהגלות מתגברת הוסיפו עוד חומרות. ויש כאלה שמחמירים לא לאכול בשר כבר משבעה עשר בתמוז. אבל כל ישראל נוהגים שלא לאכול מראש חודש אב ומעלה. וביום ראש חודש עצמו יש מחלוקת אם מותר לאכול בו בשר. הרב חיד"א כותב (מורה באצבע אות רל"ג) נהגתי לאכול בשר ביום ראש חודש אב לכבוד ראש חודש. אבל האשכנזים לא אוכלים בראש חודש. כי אומרים שראש חודש אב זה "תענית צדיקים" כמו שכותב מרן בסיומת תק"פ (ס"ב). שם מביא מרן רשימה של ימים שיש מצוה להתענות בהם, ואחד מהם זה ראש חודש אב שזה תאריך שכתוב בתורה במפורש - "ויעל אהרו הכהן אל הר ההר על פי ה' ימונת שם... בחודש החמישי באחד לחודש" (במדבר ל"ג, ל"ח). וכיון שבאחד באב נפטרו אהרון ונחמן צריך לצום לכבודו. אבל מן הדין לא צריכים, ולא רק שלא צריכים, אלא אדרבא, אתה ממעיט מכבוד ראש חודש. ולכן תאכל בשר ביום ראש חודש כמו שאתה רגיל לעשות בכל ראשי חודשים.

#### מתי היה חורבן בית ראשון ומתי היה חורבן בית שני?

י. ויש חכם אחד שאמר כתוב בירמיה (נ"ב, ו) שבתשעה לחודש הובקעה העיר, לא ב"ז בתמוז אלא בתשעה בתמוז. וכתוב בירושלמי (תענית פ"ד ה"ה) שלפי מאן דאמר הזה הבית נחרב בא' באב, כי יש בין הבקעת העיר לחורבן הבית 21 יום, כמו שכתוב: "מקל שקד אני רואה" (ירמיה א', א'), ומיום שהשקדיה מתחילה לפרוח עד שהפירות גדלים, עוברים 21 יום. "כי שוקד אני על דברי לעשותו" (שם פסוק ב'). [זה עוד מקור וטעם לנוהגים לא לאכול בשר גם בראש חודש אב]. ומדוע אנחנו עושים תענית ב"ז בתמוז? יש שני תירוצים, תירוץ אחד שבבית שני הובקעה העיר ב"ז בתמוז. וחורבן בית שני חמיר לן - חמור לנו. למה? כי חורבן בית ראשון נמשך רק 70 שנה וגמרנו, ובשנת השבעים [כשבנה הבית השני] היו זקנים שעוד היו זוכרים את בית המקדש הראשון. איך הוא כל כך היה יפה, ועכשיו איזה בית זה? התחילו לבכות. אבל העם מרוב השמחה שהיה להם בבית המקדש, אפילו שהוא בית פשוט התחילו לשמוח. "כי העם מריעים תרועה

אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את ראש הממשלה בנימין נתניהו בן צילה. "בצל שד - יתלונן" (תהלים צ"א, א). ה' יתברך ישמור עליו במחלה, ויחזיר אותו לקדמותו. שידעו הפושעים האלה כל מה שמרעישים במדינה הזאת, זה בסוף יתגנם בהם. אנחנו חיים בנסי נסים. ויש לנו אחד שה' נתן לו כח דיבור, שהוא מסביר יפה, כשהיה הכושי הזה (אין קראו לו; אובמה) שהיה עושה הכל נגד היהודים, הוא היה הולך ונותן נאום שם וכולם מריעים לו. הוא מדבר יפה מאד (הוא למד את הכח לדבר מאיזו אשה מאמריקה. כתוב "פיה פתחה בחכמה" (משלי ל"א כ"ז), וכתבו עליו: "פיהו פתחה בחכמה"). לימדה אותו איך לדבר, והוא גם כן מטבעו אוהב לדבר. והוא עוד הרבה לעם ישראל. כשהקורונה הייתה מתפשטת בכל מקום, הוא עשה הכל לעצור אותה כמה שרק יכול. אבל יש בהמות חסרי דעת שאינם יודעים להכיר טובה (בזמנו גם כן לא העריכו את שרון [אחרי מה שעשה במלחמת], אמרו "שרון רוצח ובגין רוצח". אתם רוצחים בן אדם בדיבור שלכם. ככה אתם עושים?!). ה' יתברך ישלח לו רפואה שלמה בזכות השיעור שאנחנו נותנים, ובזכות המעשים הטובים שהוא עשה. אפילו ששמירת שבת הוא לא שומר כל כך, אפילו הכי. פעם הרב עובדיה בירך את מובארף, ומובארף לא היה כמו כבוד שומר שבת... אבל הרב עובדיה אמר לו: תשמע, יש קברות של צדיקים במצרים (וביניהם רבי חיים כפסי), ואתה רוצה לעשות כביש על קברי צדיקים? אמר לו: מה אני אעשה? אמר לו: תעשה כביש עוקף (יש לנו בישראל כביש עוקף). אמר לו: אבל זה עולה הרבה כסף. אמר לו הרב: אל תדאג על הכסף, אני אביא לך. והוא שמע בקולו. ואחר כך כשתפסו אותו שמו אותו בכלא, ואתה רואה אותו שם מסכן, הבנים שלו נהרגו (כמדומני), ולקחו אותו וקשרו אותו - "הנה זה מובארף", "משפיל גאים עדי ארץ". ולכן הרב עובדיה אמר שצריך להתפלל עליו. וכמו שאמר כך היה, והשתחרר מובארף הזה בזכות הברכה של הרב עובדיה. מה זה מובארף? מבורך... מברכים אותו. אז גם אנחנו הקטנים נברך את ביבי, לא בגלל שיש לי ממנו שום טובת הנאה (לא בענין, לא בהון, ולא בעתיד), אבל אדם שעושה טוב לישראל, צריכים להעריך אותו ולכבד אותו, להתפלל עליו שה' יתברך ישמור אותו מכל מחלה ומכל נזק, ויאריך ימיו בטוב ושנותיו בנעימים. אמן כן יהי רצון.

גדולה, והקול נשמע עד למרחוק". ככה כתוב (בעזרא ג, י"ג). ואילו מזמן חרבן בית שני כמה שנים אנחנו בגלות? 1954.

#### שנת החורבן

יא. וכל שנה יש סיפור. הרב זמיר שליט"א והרב של הגרוזינים (שכחתי מה השם שלו) אמר היו רואים בשו"ת המבי"ט (זה גאון גדול בימי מרן הבית יוסף - רבי משה בן יוסף טראני בח"א סי' נ'), וגם הרמב"ם שלש פעמים (בהקדמתו ליד החזקה, ובהלכות קידוש החדש פ"א ה"ט"ז, ובהלכות שמיטה פ"ה הלכה ד-ה) וכתב שהחורבן לא היה בשנת 68 למנין הגוים, אלא בשנת 69. (ויותר מזה, רבנו תם אומר בשנת 70. ככה אמר לי הרב גוט שיהיה בריא, שמה שכתוב בספרי היסטוריה שהיה בשנת שבעים, זה הכי מדוייק, וזה דעתו של רבנו תם בתוספות עבודה זרה דף ט ע"ב ד"ה האי). לכן אנחנו הולכים לפי הרמב"ם שהחורבן היה בשנת 69, וכן דעת הגר"א (ח"מ סי' ס"ז סק"ח) ורבי יהונתן אייבשיץ בספרו אורים ותומים על חושן משפט (סי' ס"ז סק"ג בתומים) והבאתי לזה עוד כמה ראיות (עייני בספר בינה לעיתים בקונטרס "ברכת החמה" סי' ח). אבל הם לא שומעים, אומרים יש לנו חשבון בדניאל. כאילו שהבנו את כל החשבונות של דניאל, הרי יש שם הרבה דברים שלא מובנים לנו, ושנה למעלה או למטה [בדניאל שם] זה לא מעלה ולא מוריד [וע"ע בארוכה בעלון 'בית נאמן' ואתחנן תש"פ]. ויש מקום אחד בספרו של הרב זמיר שהוא תופס כמו החשבון שלנו, אבל כתב את זה בלועזית. (אני לא זוכר איפה, ואין לי כח וזמן לחפש בספרים שלו, אבל אם יבוא מישהו שיש לו סבלנות ויחפש, הוא ימצא מקום אחד שכותב שהחורבן היה בשנת שבעים, או אפילו בשנת 69). אמצעי משובח, וזו דעת הרמב"ם. ולכן לפי החשבון של 69, מורידים 69 משנות הגוים יוצא שאנחנו בשנת 1954 לחורבן (1954 = 2023 - 69). והם אומרים שאנחנו כבר בשנת 1955 לחורבן, אבל זה לא נכון.

#### אנחנו מאמינים באמונה שלמה שבימינו כבר תגיע הגאולה בשלמות

יב. עוד מעט נגיעי לאלפיים שנה בעוונות הרבים. יש שיר נפלא של רבי אהרן פרץ (הוא נפטר לפני 250 שנה, בשנת תקכ"ו), מתחיל במלים: "אוותה נפשי לראות בנין בית קדשך, נכספה וגם כלתה, טוב יום בחציריך". השיר הזה כל כך נפלא, והמחבר עשה לו מנגינה נפלאה מאד<sup>15</sup>. ובפיוט הזה היה כתוב: 1700 מימי החרבן. ואחר כך הוסיפו 1800, ואחר כך הוסיפו 1900. ואחד אמר: עוד מעט כבר יאמרו "אלפיים"! אבל זה לא נכון, אל תגיד אלפיים! אנחנו מאמינים באמונה שלמה שבימינו כבר תגיע הגאולה בשלמות, ולא תידחה מיום ליום, אי אפשר כך.

#### ברוך ה' שזכינו ויש לנו במה להתנחם

יג. כל שנה אנחנו אומרים "נחמו נחמו עמי", עד שהתרגלו כבר ואומרים במה יש לנו להתנחם? אבל אנחנו צריכים להתנחם שיש לנו את ארץ ישראל, ויש לנו מלחמות נגד האויבים שלנו שברוך כלל עם ישראל מנצחים, ויש לנו את מלחמת ששת הימים, ויש לנו את קבר רחל אמנו, ויש לנו את מערת המכפלה, ויש לנו את הכותל המערבי. האם כל הדברים האלה היו פעם? מי היה חושב וחולם עליהם?! ברוך ה' שזכינו. אבל עדיין לא זכינו לידי גמר מלאכה<sup>16</sup>. ולכן השנה, אם תעשה חשבון משנת תתכ"ט עד סוף האלף הרביעי יצא לך מאה שבעים ואחת, ואם תוסיף 1783 (שזה השנה הזאת - התשפ"ג) יצא לך 1954. ומי שלא רוצה לשמוע שלא ישמע, אני לא מכריח את דעתי. אני לא הרב עובדיה שיהיה בריא בגן עדן, שהיה "תופס" חזק. אלא מי שרוצה לראות, יראה את תשובת המב"ט, ויראה אורים ותומים, ויראה את הגר"א בחושן משפט ס"ז, ויש לי עוד ראיות שכתבתי אותם.

#### הפסוק מדבר לפי מה שראו וחשבו

יד. אז בפסוק כתוב (ירמיה נ"ב, ו) שהמצור היה בתשעה בתמוז, והקשו למה אנחנו צמים ב"ז בתמוז, ויש שני תירוצים. תירוץ אחד שחורבן בית שני יותר חמור. ותירוץ אחד אומר שגם הבית הראשון היה בשבעה עשר בתמוז, אבל מרוב הצרות טעו בחשבון, והפסוק דיבר לפי מה שחשבו באותו הדור ולא רצה לשנות. זה מפתיע. איפה ראינו דבר כזה?

15. ובהיותי בג'רבא שמעתי מרבי בני ציון דייעי ע"ה שהרב אהרן פרץ היה לומד, ושמו ערבי שהיה מחלל בחלילי מנגינה יפה מאד, ולא היה יכול ללמוד. עוד פעם ניסה להתרכז בלימוד ולא הצליח, עד שיצא החוצה וקלט את המנגינה ועשה על פיה את השיר הזה - "אוותה נפשי לראות בנין בית קדשך". ופעם בחתונה של רבי רחמים שיהיה בריא, הרי רבי ניסן פינסון ע"ה ושמוע את השיר הזה מפי רבי חי חידאד (מדפיס בג'רבא, אחיו של חותנו של רבי רחמים), ואמר לו: כשאביך היה שר את השיר הזה, שערותיו היו סומרות! למה אתה לא יכול לסמר את השערות?! אמר לו: וכי זה קל, וכי כל אחד יכול לסמר שערותיו של חברו?! אבל כך אמר לו, ששערותיו סמרו מהפיוט הזה.

16. ערפאת ימח שמו היה אומר ליהודים: אתם מאמינים שבית המקדש יבוא משמים, אי"כ מה אכפת לכם שאני בונה ביתנים? שיבוא בית המקדש משמים, אז יהרסו את מסגד עומר. אמן ואמן, כן יהיה כדברייך. שמסגד עומר ילך ואנחנו ניכח את בית המקדש שלנו. ואריק שרון המנוח, היה אומר בוא נעשה משהו, שניחא את מסגד עומר במקומו, ומתחיינו נבנה את בית המקדש שלנו. אבל לא הסכימו לו, איך אפשר שאנחנו נהיה מתחת לזה?! הכל קדוש עד השמים, ואיך תעשה את זה?!

17. אני מחשב באותיות, שאלו אותיות: איך אתה מחשב כך? יש לנו את רבי מיכאל לסרי שאומר גם כן ככה - "תק פק בק בך... אני לא הגעתי ל"ב בך" שלו... אבל אני מחשב באותיות, והאותיות עוזרות לי הרבה.



# סיפור של אכזה

ההצלחה האדירה של הקרן, היא כח אדיר שניצור בזכותכם ויחד איתכם, השותפות עם מרן שליט"א לא טבה ריקם, העזרה למשפחות היא בלתי ניתנת להסבר, ובלתי ניתנת לסיפור, זה חיוך של ילדים בדרך לבית הספר, זוהי שמחה של משפחות שיוכלו להמשיך ולהתקיים, זה אושר של אמא שיודעת שיש לה איך לתת לבן שלה.

אבל יש כאלה, לצערנו, שזהו בשבילן סיפור של אכזה, הכאב גדול מנשוא, הפניות הרבות נעזרות על שולחן המערכת ועל שולחני של מורנו הרב צמח שליט"א, יוקר המחיה, הריביות המתייקרות, ושאר ההוצאות שרק עלו ועלו ועלו, יצרו מצב שגם משפחות שעד כה יכלו להתמודד על ההוצאות החדושות ועם טיפולים והוצאות שניספו, גם הן הצטרפו למכתבי הפונים לעזרת הקרן.

הן ידעו שהקרן היא הכתובת שלהן, הם הגישו בקשה, ייחלו, קיוו, התפללו, התחננו, שרק תאושר להם עזרה כלשהי שתקים אותם על הרגלים ותעזור להם להמשיך ולהתקיים

## אבל... אכזה

לא, לא מרצון, לא משיקולים אחרים, אלא מהשיקולים הכואבים ביותר, הקרן השיבה את פניהם ריקם

אין את היכולת לעזור להם, עשרות בקשות בתקופה האחרונה נעטו בשלילה מחוסר יכולת של הקרן לעזור, זה כאב שאין לשער, לעמוד מול משפחה שמתחננת על נפשה ואין לאל ידך להושיע.

אין כאן מלים מופצצות או מלים מתחכמות, יש את כאן זעקת הלב

בואו תעזרו לנו שגם לאותן משפחות זה יהיה סיפור של הצלחה!

כולנו נרחמים 1700-50-51-52 למען אחינו

כתוב "ערים גדולות ובצורות בשמים" (דברים א', כ"ח). אף אחד לא יאמין להם שעריהם מגיעות לשמים, זה לא יכול להיות, אלא הכוונה כאילו נוגעות בשמים. אדם שילך למנהטן, יראה שם בניינים ענקיים, (פעם היו מגיעים ממש לשמים...), ויאמר שמי שעולה שם יכול לנגוע בשמים. יכול לנגוע? איך יכול לנגוע בשמים?! אבל אומרים כן<sup>18</sup>. לכן אומרים כיון שיש דעה כזאת שבתשעה בתמונה נבקעה העיר ובאחד באב נחרב הבית, לכן אנחנו לא נאכל בשר באחד באב. זו דעת האשכנזים. אבל לדידן נהגו להקל בזה מפני כבוד ראש חודש. והרב שואל ומשיב (בספר יוסף דעת י"ד ס"י שמ"א) הביא ראייה ממה שאמרו בגמרא (תענית דף ל"ע"א) על הפסוק (הושע ב', י"ג) "והשבתי כל מושושה חגה חדשה ושבתי". שחגה הכוונה לראש חודש, ורואים מכאן שבראש חודש אב אין שמחה. ולכן אין לאכול בשר בראש חודש. אבל דחו אותה, כי הגמרא (תענית דף כ"ו ע"ב) אמרה שרק בסעודה מפסקת לא אוכלים בשר, ולא התייחסה לשאר הימים. ואנחנו בגלל ריבוי הגלויות הקדמנו לראש חודש אב, אבל בראש חודש בעצמו מותר לאכול.

## שתיית יין בשבוע שחל בו

**טו. שתיית יין בשבוע שחל בו**, תמיד אמרו שלא נהגו בחומרא הזאת. ככה הביא כף החיים (ס' תקנ"א ס"ק קכ"ו) וגם מוה"ר רבי כלפון (ברית כהונה מערכת הרי"ש אות ח') כתב שנוהגים לשתות יין. אבל אני חושב שפעם נהגו לשתות יין, כי לא היה להם משהו אחר להביא, אם אתה מביא אורחים בבוקר תביא להם לחם יבש ומים?! יתחיל להגיד לך את השיי של בן גבירול "ככלות ייני, תרד עיני, פלגי מים פלגי מים"<sup>19</sup>... ככה היה פעם, אני זוכר אצל חותני ע"ה שבבוקר היה מביא לי כוס יין. אמרתי לו: מה זה? אמר לי: מה, נכבד אורח בלחם בלבד? מכבדים בלחם ויין! וככה כתוב באיכה (ב', י"ב) שהתינוקות היו אומרים לאמותיהם: "לאמותם יאמרו איה דגן ויין" - לחם ויין. ולכן היה קשה להם להתנזר מזה. אבל בימינו שיש הרבה משקאות<sup>20</sup>, האם צריכים לשתות יין? מי שותה יין ביום חול<sup>21</sup>? לכן בימינו שאנחנו לא מוכרחים להביא אותו לטעודה, יש להחמיר בשבוע שחל בו ט"ב לא לשתות יין, כי לא מוכרחים יין.

## גיהוץ בשבוע שחל בו

**טז.** לגהץ בגדים בשבוע שחל בו, יש אומרים שזה מותר, ככה כתב בחזון עובדיה (ד' תעניות עמ' ר"ח), והביא ראיות מחול המועד. אבל לא הבנו אותו, כי חול המועד זה משהו אחר, ותשעה באב זה משהו אחר. בחול המועד מותר ללבוש בגדים מכובסים ומגוהצים, ואילו בשבוע שחל בו לא לובשים בגד מכובס ומגוהץ. לפיכך אי אפשר לגהץ בשבוע שחל בו אלא יגהצו לפני, ואחרי שיהגצו ילבשו אותו אז, כי בגד מכובס ומגוהץ לא לובשים אותו בשבוע שחל בו.

## ללבוש הבגדים לפני "שבוע שחל בו"

**יז.** בערב שבת או בשבת חזון<sup>22</sup> ילבש אדם כמה בגדים לסירוגין. בלילה ילבש חולצה אחת, ובשעת השינה יפשוט אותה, ובבוקר ילבש חולצה אחרת. וככה כאשר הבגד יהיה עליו שעה או שעתיים, הבגד לא יהיה מזיע הרבה, ובמיוחד אם יש לו מזגן בבית<sup>23</sup>. תחליף

18. וכשמלמדנו את זה בבית יוסף (סימן תקמ"ט) עם אבא ע"ה, אמר לנו: מכאן תשובה לאומרים איך היום אומרים שכדור הארץ מסתובב? הרי הפסוק אמר "שמש בגבעון דום" (יהושע י"ב). ואם כדור הארץ מסתובב היה צריך לומר "ארץ בגבעון דומי"? אלא שהפסוק מדבר לפי מראית העין, ואנחנו רואים שהשמש מסתובבת ולא רואים את כדור הארץ מסתובב. כמו שאדם נמצא באוטו ורואה את הקירות הולכים ורצים, ואומר: תראה איזה פלא האוטו הזה, יש לו כח לזרוז את כל הכתלים והקירות... אבל באמת האוטו אין לו שום כח, רק שככה נדמה לנו בעין, ולמעשה אנחנו אלה שזזים. אז אנחנו נמצאים על כדור הארץ, ורואים שהשמש זורחת במזרח, זה לא ככה, אלא אנחנו עמדנו מול השמש בצורה כזאת שנראית לנו במזרח. הפסוק מדבר לפי מראית העין של בני אדם.

19. ביום פורים בא משהו אצל עשיר אחד, ועמו היה המשורר רבי שלמה אבן גבירול. אמרו לבעל בית: תביא לנו יין לכבוד פורים, והוא הביא להם בכוסות קטנים. שמו אותם, אמרו לו: "תביא לנו עוד", מה עשה השוטה הזה? הביא להם מים... אז בן גבירול אמר אני לא אשתוק לו, אני אכתוב לו שיר... וכתב את השיר: "ככלות ייני, תרד עיני, פלגי מים פלגי מים" - מי יסוף בן עמרם הוביש, אכן זה כי משה האיש - הקמצן הזה שמו משה - יזל מים, יזל מים". "שבעים המה הגיבורים, ויחידות תשעים שרים". שבעים גימטריא יין, ומי ששותה אותו נהיה גיבור כמו שכתוב: "הוי גיבורים לשתות יין" (ישעיה ה', כ"ב). אבל כל הטעם שלו הלך בתשעים שרים - מים בגימטריא תשעים... שתינו מים, לא מרגישים את היין. ואז קילל אותו שיהיה נזיר ובניו ובניו ביתו לא ישתו יין כמו "בני ריכב" (בירמיה ל"ה), כל הזמן ישתו רק מים...

20. בשבוע האחרון הוציאו לעז על קוקה קולה שיש בה סרטן ח"ו. אבל כל השנים שמו, מה קרה עכשיו?! אולי מי שישתה הרבה זה מסוכן, אבל מי שישתה מעט לא קורה לו כלום. פעם הרב עובדיה ע"ה אמר [בראש השנה] אכלו משמנים ושמו ממתקים], קוקה קולה טעם החיים... למה להוציא עליה לעז? אם אתה תוציא לעז על קוקה קולה, אז תוציא על היין ועל הבשר, ואין לדבר סוף. אפשר לשתות מעט. ואני אחרי שקראתי את זה, שתייתי בשבת קצת קוקה קולה. אמרתי קולה גימטריה נאמי" שזו החתימה שלי. אני שותה קולה ולא יקרה לי כלום... ומי שחושש ישתה מעט מאד.

21. אמרו לי: למה לא נעשה בישיבה שכל סעודה נסיים ביה, ונברך "על הגפן ועל פרי הגפן", וברכת "הטוב המטיב"? אמרתי להם: לא הטוב ולא המטיב, אל תשגעו אותו. בשבת נחא, אבל בחול לא ראינו ולא שמענו שעושים את זה.

22. השבת "שבת שמעו", שבת הבאה נקראת "שבת חזון" שמפטררים בה "חזון ישעיה בן אמוץ" (ישעיה א', א'). והיו אומרים החסידים דבר מעניין מאד, שבשבת הזו הקב"ה מראה לצדיקים בחזון את בניין בית המקדש, רואים את זה במחזה.

23. היום בבני ברק אין לך בית בלי מזגן. פעם מזגן היה חידוש, שאלו את הרב שך ע"ה אם להביא מזגן לבית, אמר להם: אל תביאו. אמרו לו: אבל לא נוכל ללמוד בלי מזגן. אמר להם: טוב, נעשה מזגן בבית המדרש, וכל מי שרוצה ללמוד יבוא לשם, איזה יופי... יבואו לשם, גם לומדים וגם מתאוררים. ומצאתי רמז בשיר השירים (ד' ג'): "אל יחסר המזג" גימטריא "בני ברק". כי בבני ברק



# סיפור של הצלחה

לפני שש שנים התחיל סיפור ההצלחה הזו, הצלחה שאף אחד לא העלה בדעתו עד כמה היא תגיע, עם ריבוי הסיפורים שהגיעו לשולחנו של מו"ן ראש הישיבה שליט"א על מצוקות כלכליות ומקרים כואבים של משפחות אשר טרעות תחת הנטל, הוחלט להקים את "קרן עזרה וסייע שותפים".

הקרן כשמה כן היא, מטרה לעזור ולסייע לכל הפניות הקשות כדי להעלותם על דרך המלך, משפחות שבורות, יתומים ואלמנות, עניים ובני ביתם, כאשר כולנו, המסייעים והעוזרים, כולנו שותפים, כולנו שותפים יחד עם מו"ן ראש הישיבה שליט"א בנשיאת הנטל החשוב הזה.

מאז שהוקמה הקרן היא אכן הפכה לסיפור של הצלחה, מדי שנה בימי ההתרמה עמך בית ישראל נתבעים ונותנים מאונם ומהונם כדי להיות "שותפים" יחד עם מו"ן ראש הישיבה, כדי להיות שותפים יחד עם האחים שלנו הכואבים והכאובים.

מאז שנוסדה הקרן למעלה משמונה וחצי מיליון שקלים עזרו וסייעו למשפחות ולמקרים קשים, אין ספק זהו סיפור של הצלחה, אף אחד לא שיער שהכח של הציבור יהיה גדול כל כך ויוכל לתת מענה לפניות הכואבות.

**תודה לכם על שהייתם שותפים לסיפור ההצלחה הזה!**

**כולנו נרתמים למען אחינו 1700-50-51-52**

אותם אחרי חצי שעה, וישארו נקיים וטריים. ואם אדם שכח ולא לבש את הבגד לפני שוב שחל בו, מה יעשה? הוא צריך חמישה בגדים לכל השבוע. אם יש לו בגד אחר ילבש אותו. ואם אין לו בגדים אחרים אלא אלה שמגוהצים ומכוסים, שיתן אותם לילד שילבש אותם חצי שעה, או שיישן עליהם, או ישים אותם מתחת לאיזה מצע, ויישן על המצע, וככה הם יתבלו ויתלכלכו מעט ויהיה מותר לו להשתמש בהם.

## איך ילבשו נעליים בתשעה באב?

יח. לפעמים בישיבה בחו"ל היו שוכחים לקנות נעליים של תשעה באב והגיע ערב תשעה באב. מה יעשו? איך ילבשו נעליים בתשעה באב? אז אמר להם **אבא ע"ה** לקנות נעליים שאין בהם עור, ולתת אותם לילדים אחרים שילבשו אותם חצי שעה, ואח"כ תלבשו אותם.

## לגזוז ציפורנים בימים אלו

יט. לגזוז ציפורנים בשבוע שחל בו, **הרב עובדיה ע"ה** כתב (חזו"ע עמ' רכ"ז) שהט"ז (סי' תקנ"א ס"ק י"ג) מחמיר בזה, כמו שהתספורת אסורה, הוא הדין נטילת ציפורנים. אבל ההלכה לא ככה. דעת המג"א (שם ס"ק י"א) להקל, כי תשעה באב קל יותר מאבילות. אבילות זה משהו אחר. לכן מותר לגזוז ציפורנים. והרב ע"ה מצא **שמהר"ם חלאווה**<sup>24</sup> (סי' י') אמר, שמה שלא גזרו חכמים לא גזרו. לכן מותר לגזוז ציפורנים. וגם **הבן איש חי** (ש"א פרכת דברים אות י"ג) מיקל בזה, כי על פי הקבלה ציפורנים זה סטרא אחרא וכו' וכו'. לכן התיר למי שיש לו ציפורנים עודפות על הבשר לגזוז אפילו בתשעה באב. וכתב על זה "אמינא ולא מסתפינא". **והרב משאש ע"ה** חלק על זה (בשר"ת שמש ומגן ח"א סי' ט"ו עמ' מ"ט)<sup>25</sup>. **ואף אחד לא יקל בתשעה באב כמו הבן איש חי. אבל בשבוע שחל בו, אם אדם רואה שציפורניו עודפות, מותר לו לגזוז אותם. וכדאי ביום ששי ערב שבת חזון לבדוק אם הציפורנים עודפות על הבשר, ולגזוז אותם.**

## מרחץ בימים אלו

כ. בערב שבת חזון יכול אדם להתרחץ במים חמים כרצונו. משבוע הבא יש מנהגים ומנהגים. בגרבא לא מתרחצים בכלל. אבל יש אומרים שהיום שכל כך מזוינים מותר. ויש מי שאומר "אני לא נוסע באוטובוס, כי יש אנשים שמגיעים עם הריח של הזיעה שלהם, ואני לא יכול לסבול אותם!". אבל מה נעשה לו? זה החורבן!

## עם ישראל החזיק מעמד בזכות האמונה

כא. פעם המורה שלנו לערבית (קראו לו 'מיסיו לוי') סיפר לנו: הייתי במאה שערים וראיתי את כל הרחובות מלוכלכים. אמרתי: זה מאה שערים? אלה מתימרים לייצג את היהדות? היהדות שלהם טובה? היהדות שלהם מלוכלכת! אמרו לי: "תבוא בשבוע הבא". באתי בשבוע הבא וראיתי את הקרקע מצוחצחת, "והשביע בצחצחות נפשך" (ישעיה נ"ח, י"א), איזה נחת רוח לראות את זה. והסבירו לי שבשבוע שעבר היה מלוכלך בגלל החורבן, אבל עכשיו זה נקי. והיה מאד מעריך את זה. כשהיה קורא ברכת המזון הוא לא היה מבין מה כתוב, אבל יש עמוד אחד עברתי ועמוד אחד בצרפתי, ושם כתוב **"וגם שאכלנו ושתינו חרבן ביתך הגדול והקדוש לא שכחנו"**, כל פעם בסעודת שבת אומרים את זה, אמר לנו **"ככה עם ישראל החזיק מעמד בזכות האמונה הזו"**. והיה אפילו יהודי אחד שהיה רחוק לגמרי מהאמונה ומהשבת, והוא אמר: "יותר ממה ששמרו ישראל על השבת שמה השבת על ישראל".

## "אדון משיח! בוא תראה כמה כתבנו עליך, כמה התגעגענו אליך"

כב. יהי רצון שה' יתברך יזכה אותנו לשמור שבת, ויגאל אותנו בעגלא ובזמן קרוב. ונפסיק את התעניות וכל הבכיות והקינות. אבל לא נזרוק את ספרי הקינות. האשכנזים זורקים אותם, אבל אנחנו לא זורקים אותם. אדרבה, **יבוא המשיח נגיד לו: "אדון משיח! בוא תראה כמה כתבנו עליך, כמה התגעגענו אליך"**. [והוא יאמר:] ככה התגעגעתי! למה לא באתי?! הקושיא עליך, לא עלינו... [והמשיח יאמר:] לא באתי כי לא הייתה לי רשות, אבל עכשיו יש לי רשות, ובאתי להציל אתכם. "וערבה לה' מנחה יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות" (מלאכי ג, ד).



מי שביקר אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל הקהל הנמצאים כאן, ואלה **ששומעים דרך הלויין**, ואלה **שקוראים אחר כך בעלוני "בית נאמן"**, הקב"ה יתן להם בריאות איתנה והצלחה רבה, וכח לצום כמו שצריך<sup>26</sup>. ברוך ה' לעולם אמן ואמן. לא חסר מזגן בכל בית, אי אפשר בלי מזגן. אפילו שיר השירים יש בו 117 פסוקים, והיום אמרתי חידוש לנכד שלי שיהיה בריא, 117 בגימטריא **"מזגן טוב"**. צריך שיהיה מזגן טוב, ואם לא - אתה לא תוכל ללמוד.

24. זה חכם בשם **רבי משה חלאווה** מחכמי ספרד לפני הגירוש.

25. ואמר: הוא אמר מותר, אני לא אומר מותר. "גברא אגברא קא רמית?" חשב את עצמו כמו הבן איש חי...

26. **מי שאסור לו לצום - שלא יצום! שלא יעשה חכמות!** היו כאלה שצמו, וכאשר הגיע כיפור היה גרוע מאד. היה אדמו"ר אחד שאמר לאחד מחסידיו, תשמע לי, אל תצום בתשעה באב! ושמע בקולו, כי מה שאומר האדמו"ר זה קדוש. וכאשר הגיע כיפור, שאל את הרופאים ואמרו לו: אם לא צמת בחדשיים האחרונים, אתה יכול לצום. שמח ואמר: אם צמתי בתשעה באב, לא הייתי יכול לצום ביום כיפור! עכשיו שלא צמתי בתשעה באב בגלל דברי האדמו"ר, אני יכול לצום ביום כיפור! [ואין ללמוד מזה הלכה למעשה].



תפלת מרן  
שליט"א  
ושלוחיו  
על התורמים

ידי בניס גמולתיים למען קרן שותפים  
הקרן מסייעת לרבות

עזב  
רנעזב  
עמו  
**אחים**  
**אנקנו**  
טוסדות "כסא רחמים"

₪ **8,500,000**  
שחולקו

**6**  
שנים

**מאות**  
פניות  
מדי שנה

**אלפי**  
משפחות שנתמכו  
במענקים ועזרות

**עשרות פניות בשנה האחרונה שנעצרו  
חייבים לחזק את הקרן**

בקברו של  
יהודה בן יעקב  
יום שלישי  
ז' אב תשפ"ג

שלוחיו של מרן שליט"א  
בראשות  
הרב צמח מאזוז שליט"א  
וחברי בד"ץ "משפט וצדק"  
יעתירו בתפילות עבור התורמים



**ימי שני-שלישי הקרובים ו-ז' אב**  
**כולנו מתגייסים למען קרן שותפים**

# בנין הבית השלישי

שיצא עד כה מכתבי-יד מרן המחבר, נערך מעמד הודיה מיוחד ומרגש, בו גם זכו להוקרה המסייעים במשך השנים במלאכת הקודש הוצאת הכתבים הרבים. במעמד השתתפו גם אחיו הגאון רבי צמח מאזוז והגאון רבי ליאור כהן שליט"א.

את הערב ארגן בביתו האחראי על הוצאת כתבי מרן - הרב הראל זנזורי שליט"א, שסיפר בדבריו על העבודה ההיקפית והמורכבת בסריקת אלפי כתביו של מרן וסידורם לדפוס בדיוקנות ובאחריות. הרב הראל הציג בפני מרן את הרבנים העוסקים בקדשים, וסיפר על חלקו של כל אחד מהנוכחים בהוצאת הכתבים.

במהלך הערב הוקרנה גם מצגת מיוחדת המסכמת עשרים שנות פעילות בהוצאת הכתבים.

נשאו דברים הרה"ג ר' משה חדאד שליט"א והרה"ג ר' הלל פלוטקין שליט"א מראשי העוסקים בכתבי מרן בפרט ובספר הנוכחי בפרט, והעלו על נס את הזכות לעסוק במלאכת קודש זו שרבים רבים נאותים לאורה, ואת חרדת הקודש שאופפת אותם בעת עבודתם. כמו כן, הודו למרן שליט"א על שפתח את אוצרותיו להאיר לעם ישראל ביבול תורני עצום ורחב-היקף שהטיב בעחותם של מסירות-נפש! בכלל דבריהם שבחו את הרב הראל זנזורי על טרחתו הרבה בספרי מרן שליט"א בכל כוחו, כה יעשה וכה יוסיף!

ולרבנו שליט"א נאמר: כה לחי עד מאה ועשרים שנה! עד מאה ועשרים ספרים!

עד שנזכה לבנין בית המקדש השלישי אליו אנו מייחלים בימים אלו, זכינו בינתיים לשמחת כל עמלי התורה לבנין הבית השלישי - שו"ת "בית נאמן" חלק שלישי. הספר כולל 180 תשובות במגוון רחב של נושאים בארבעת חלקי השלחן ערוך, אשר בהן מנמק הגאון המחבר את דעתו בנושאים שונים בהלכה, תוך משא ומתן בראשונים ובאחרונים באורך וברוחב, בעומק העיון, בבהירות הסברא וביושר ההכרעה.



הכרכים הקודמים של שו"ת "בית נאמן" כבר הפכו לנכסי צאן ברזל בהיכלות התורה, ויעידו על כך האזכורים והציטוטים הרבים אליהם בספרי ההלכה. מרן המחבר שליט"א נודע כאחד מגדולי המעיינים בדורנו וממעתיקי השמועה של שיטת העיון הספרדית, ובשל כך רבים מתייחסים בחרדת קודש לאופן הכרעתו.

ואכן, נפלא לראות בספר כיצד מתמודד הוא עם הבעיות ההלכתיות מתוך מבוע של עושר מחשבתי גדול ורחב אופקים. באיזמל העיון, הוא מנתח לנתחים את צדדי הנדון שלפניו והספקות המסתעפים, ומברר ומלבן הכל בסדר נאה, דבר דבור על אופניו, עדי תצא כנוגה צדקה של ההכרעה.

כרך זה באופן ייחודי כולל חלק גדול מהשו"ת שנדפסו במשך השנים במדור "שואל ומשיב" שהתפרסם בירחון "אור תורה" מדי חודש במשך שמונה שנים (מחודש כסלו התשמ"ג עד שבט התשנ"א). בהקדמה (שנשמטה בטעות במהדורא זו) מתאר מרן את כתיבתו באותם ימים: **"מדי חודש היו נערמות על שלחן המערכת שאלות רבות בהלכה, והייתי משתדל כפעם בפעם לענות בס"ד, ועל פי רוב בקצרה כפי אשר יתנני זמני. ולא יכולתי לאפוש גברי, אם מחמת חוסר פנאי, אם מחמת חוסר ספרים ובריאות בעוה"ר, ואם מצד דלאו רבותא למיחשב גברי (וכמ"ש בשו"ת יביע אומר ח"ד א"ח ר"ס ל"ב בענין הסיפולוקס). ודבר שפשט היתרו או איסורו לדין ע"פ דברי האחרונים אשר מפייהם אנו חיים, אין אנו אחראים לבדוק ולחטט באחרונים, שאין לדבר סוף".**

לרגל הוצאת הספר החשוב שהוא גם הספר השלושים



ניתן להשיג ספר זה (ושאר ספרי מרן שליט"א)

בישיבת כסא רחמים רח' הרב עוזיאל 26 בני ברק 03-6714821

הגדו"צ מוד"ר רבי  
צמח מאזוז  
של"ט"א  
יוצא מגדרו  
בהבטחה ובכרחה:



אבא מיון רבי

מיון מוסד כי זמנא, תמנן ביהודא  
 גזר ביהודא דזרע ידיו, ומנניו ביהודא  
 רבי מנן רבי, ביהודא כהן מן היה, קוממי  
 ומנניו למנניו וכן מנן, ומנן נכנס אל  
 למנן ולקול ומנניו מנניו למנן ומנניו  
 מנניו למנניו ומנן מנניו מן ולקול מנניו  
 ביהודא ובניו, מן הקול, ידיו מנניו מן מן  
 מנניו ביהודא ומנניו, ולקול מנניו מן  
 ולקול ומנניו מנניו, ולקול מן מנניו  
 מנניו, מן

מנניו מנניו מנניו מנניו מנניו מנניו  
 מנניו מנניו מנניו מנניו מנניו מנניו  
 מנניו מנניו מנניו מנניו מנניו מנניו  
 מנניו מנניו מנניו מנניו מנניו מנניו

מנניו מנניו מנניו מנניו מנניו מנניו  
 מנניו מנניו מנניו מנניו מנניו מנניו  
 מנניו מנניו מנניו מנניו מנניו מנניו

כמה שמחת  
לקבל ילקוט חדש?  
בוא בשמח  
את אלו שאין להם!

ג- 360 י"א אנה מאיר זען זענען ביוזען מרדו!

זמנן לך זען מן זענען, וזען זענען מן זענען!

**400 ילדים ממשפחות נזקקות**

יפתחו את שנת הלימודים הבאה, בשמחה בהרגשה טובה וברגל ימין, עם ערכת בית ספר חדשה הכוללת ילקוט חדש, מחברות וכלי כתיבה. **במותך!**

חייג עכשיו ותרום ערכה:  
**055-6763536**

ניתן לתרום בהעברה בנקאית לפקודת:  
תמכין דאורייתא - ירך יעקב (ער"ר)  
קוד מוסד - 38365  
בנק דיסקונט סניף 139 מס' חשבון 166712355